VIIKONVAIHDE

SIMONKADULLA

Sipilän ja Soinin tulikoe

Maan tuore perussinimultahallitus on hädin tuskin ennättänyt konttausikään, kun ensimmäiset tummat pilvet ovat ilmaantuneet kolmen ässän taivaalle.

Sekä pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) että ulkoministeri **Timo Soini** (ps.) joutuvat nimittäin nyt kantamaan hallitusvastuuta.

Keskustajohtaja ja peruspomo saivat molemmat nauttia laajamittaisesta kansansuosiosta edellisellä oppositiokaudella.

Oppositiopuolueiden oli naurettavan helppoa lasketella vaaleissa peräti kaksoisvoittoon, kun **Jyrki Kataisen** ja **Alexander Stubbin** sekoomushallitukset olivat vuosien ajan epäonnistuneet kaikessa mahdollisessa sekä mahdottomassa.

Väyrynen nostattaa eurokriittisyyttä

Hallituksen alkutaipaleella oppositiota kovempi vastatuuli tuntuisi puhaltavan maalaisliiton perillisten oman tuvan sisällä.

Sipilä on jo saanut tuta, että keskustan vanhan isännän **Paavo Väyrysen** sivuuttamisella puolueen ministeripörssissä on poliittinen hintansa.

Keskustan nykyjohtoon tympääntynyt Väyrynen on laittanut tuulemaan tavalla, joka uhkaa horjuttaa paitsi Sipilää, myös vankkarakenteista Soinia.

Erityisesti perussuomalaisten, mutta myös keskustan peruskannattajat suhtautuvat varauksellisesti Euroopan unioniin sekä etenkin yhteisvaluutta euroon.

Puolueiden johtotroikkain ei kannattaisi suututtaa äänestäjiään, sillä edustuksellisessa demokratiassa valta on kansalta lainassa vain neljä vuotta kerrallaan.

Jos ja kun Väyrysen kansalaisaloite kerryttää 50 000 allekirjoitusta, joutuu hallitus puntaroimaan kieli keskellä suuta, mitä eurokansanäänestyksen kanssa pitäisi oikein tehdä.

Mitä pahemmin Kreikan ja muun euroalueen asiat menevät solmuun, sitä suuremmaksi paine eurokriittisyydelle kasvaa myös hallituksen sisällä. Sipilän ja Soinin totinen tulikoe on vasta edessäpäin.

Halla-aholaiset Soinin riippana

Timo Soini on tehnyt vuosikausia hartiavoimin töitä, jotta perussuomalaisista saisi koulittua hallituskelpoisen puolueen.

Vielä neljä vuotta sitten tilanne oli mahdoton, eikä Soini nähnyt muuta vaihtoehtoa kuin vetäytyä Kreikan tukipaketti verukkeenaan suurvoittajana oppositioon.

Jatkojytkyn jälkeen käsissä oli jo hieman vakaampi puolue, joka kantapään kautta oli oppinut välttämään turhia, raastavia mediakohuja.

Sitoutuminen eurokriisin hoidon yhteisvastuisiin voitiin hyväksyä, jotta Soini pääsi ministeri-Audin takapenkille.

Soinin tuntuu kuitenkin olevan miltei mahdoton hallita maahanmuuttokriittistä siipeä puolueessaan.

Äärikansallismielisestä vallankumouksesta haaveileva **Olli Immonen** toi puolueen sisäiset jännitteet jälleen esiin.

Soini ja perussuomalaiset tarvitsevat maahanmuuttokriittisten äänet vaaleissa, mutta Soinin on vaikea suvaita halla-aholaisten julkista toimintaa vaalien välillä.

Myös maahanmuuttokriitikot tarvitsevat Soinia, jotta saavat edistettyä agendaansa suuren puolueen kautta.

Aika näyttää, onko kauhun tasapaino vielä saavutettavissa, vai repeääkö puolue.

Sauli Niinistö, koko kansan hortonomi

Suomeen on historian hämäristä pesiytynyt paitsi tsaarinaikainen hallintokulttuuri, myös venäläisperäinen herraviha.

Ikivanha vanjan logiikka kuuluu seuraavasti: tsaari on hyvä, mutta hänen virkamiehensä ovat kelvottomia.

Hallitsijan varmin tapa nousta kansansuosioon onkin kommentoida asioita turvallisen etäisyyden päästä - ja mikä tärkeintä, sättiä poliitikkoja ja virkamiehiä.

Kun tasavallan presidentti haukkuu oman puolueensa johdon sekä maan hallituksen, hän näyttäytyy arvokkaana valtiomiehenä, joka ojentaa maan asiat umpikujaan ajaneita tunaroivia nulikoita. Kansa rakastaa tsaariaan.

Kun Sauli Naantalista soittaa Ylen luonto-ohjelmaan ja tarinoi kasvitieteellisistä näkemyksistään, on kansa jälleen myyty. Miten ihmisläheistä!

Silläkään ei enää ole merkitystä, että **Sauli Niinistö** aikoinaan vei Suomen euroon **Paavo Lipposen** (sd.) kanssa.

Reipas eurokriittisyys presidentin taholta ostetaan tätä nykyä kritiikittä.

Huolimatta taipumuksistaan kosiskella kansaa, on Niinistöllä myös kiistattomat ansionsa.

Presidentti nimittäin hoitaa virkatehtäviensä ydinaluetta, ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, vakaalla otteella.

Geopoliittisesti myrskyisinä aikoina ulkopoliittisen johtajuuden merkitys saattaa nousta arvoon arvaamattomaan.

JUKKA KOIVULA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 31.7.

Kysymys autiotilojen käytöstä

Kysymys autiotilojen käytöstä tulee lähivuosina olemaan yhä keskeisempi maapoliittinen ongelma, kirjoittaa Vaasa.

”Pelto ja metsä voidaan joko suoranaisilla omaisuudensiirroilla tai asutusviranomaisten välityksellä liittää lisämaiksi naapuritiloihin. Niinpä asutushallitus on vv. 1959–64 ostanut 2 100 tapauksessa vapaaehtoisin kaupoin 11 000 ha peltoa ja 75 000 ha metsämaata, jotka useimmiten on liitetty läheisiin pientiloihin niiden elinkelpoisuuden parantamiseksi.

Vaikeamman pulman muodostaa autioituvien tilojen rakennusten järkevä hyväksikäyttö. Ruotsissa on melkoisesti yleistynyt käytäntö antaa autioiksi jäävät maalaisasunnot kaupunkilaisille kesäasunnoiksi. Äskeisten tietojen mukaan on nykyisin Ruotsissa n. 33 000 entistä autiotilaa kesälomalaisten käytössä. Tietojen mukaan saadut kokemukset tästä käyttötavasta ovat erittäin myönteisiä.

Miksi suomalainen ruokakulttuuri ei ole lähtenyt lentoon?

jatkoa edelliseltä sivulta

Pohjoismaiden huippukokit allekirjoittivat vuonna 2004 ruokajulistuksen. Muissa maissa se johti ruokakulttuurin nousuun, mutta Suomella on vielä paljon opittavaa.

Pohjoismaiset huippukokit allekirjoittivat 11 vuotta sitten Kööpenhaminassa ruokajulistuksen pohjoismaisen ruuan ja keittiön puolesta. Tanskassa ruuan esiinmarssi onkin ollut näyttävää: Michelin-ravintoloita on useita, ja Kööpenhaminaa hehkutetaan herkkukaupunkina, jonne kannattaa vaeltaa kauempaakin.

Yksi allekirjoittaja on **René Redzepi**, joka perusti **Claus Meyerin** kanssa pohjoismaista alkuperäiskulttuuria vaalivan ravintola Noman. Se nimettiin useasti maailman parhaaksi ravintolaksi ja kasvatti Tanskan ruokamainetta. Myös Tukholmassa syödään hyvin, samoin Norjassa.

Suomea ei gourmet-maana tunneta – ainakaan vielä – eikä Helsinki ole herkkusuiden mekka. Kotimaista ruokaa ei vaalita aarteena, vaan täällä kilpaillaan halpuuttamisella.

Ruokajulistuksen allekirjoitti kaksi suomalaistakin keittiömestaria, Suomesta helsinkiläinen huippukokki **Hans Välimäki** ja ahvenanmaalainen keittiömestari **Michael Björklund**.

Vahvuuksia markkinoitava

Mikä meillä meni pieleen, Hans Välimäki?

”Emme ymmärrä vahvuuksiamme, emmekä osaa markkinoida niitä. Minä esimerkiksi vein kerran koemielessä Nomaan purkillisen Carelian caviarin mätiä ja savumuikkuja omassa taskussani. Nämähän ovat hyviä, he sanoivat. Samoin siellä on ollut suomalaista poroa. Suomi ei vain osaa markkinoida.”

Välimäen mukaan myös logistiset ongelmat vaikuttivat siihen, että poro vaihtui ruotsalaiseen ja savumuikut heinäsirkkoihin.

Tanskassa sen sijaan osataan taikoa bisnestä. Noma syntyi arkisesti: Kööpenhaminan kauppakorkeakoulu etsi kuppilaansa yrittäjää ja siinä aloitti alalla uusi ja kokematon Meyer. Liikemies osasi tehokkaan markkinoinnin. Henkilöstöravintola toimi ponnashduslautana Noman avaamiseen ja koko maailman kuuluisuuteen. Tärkeänä vetoapuna oli pohjoismainen ruokajulistus.

SUSANNA HUHTINEN

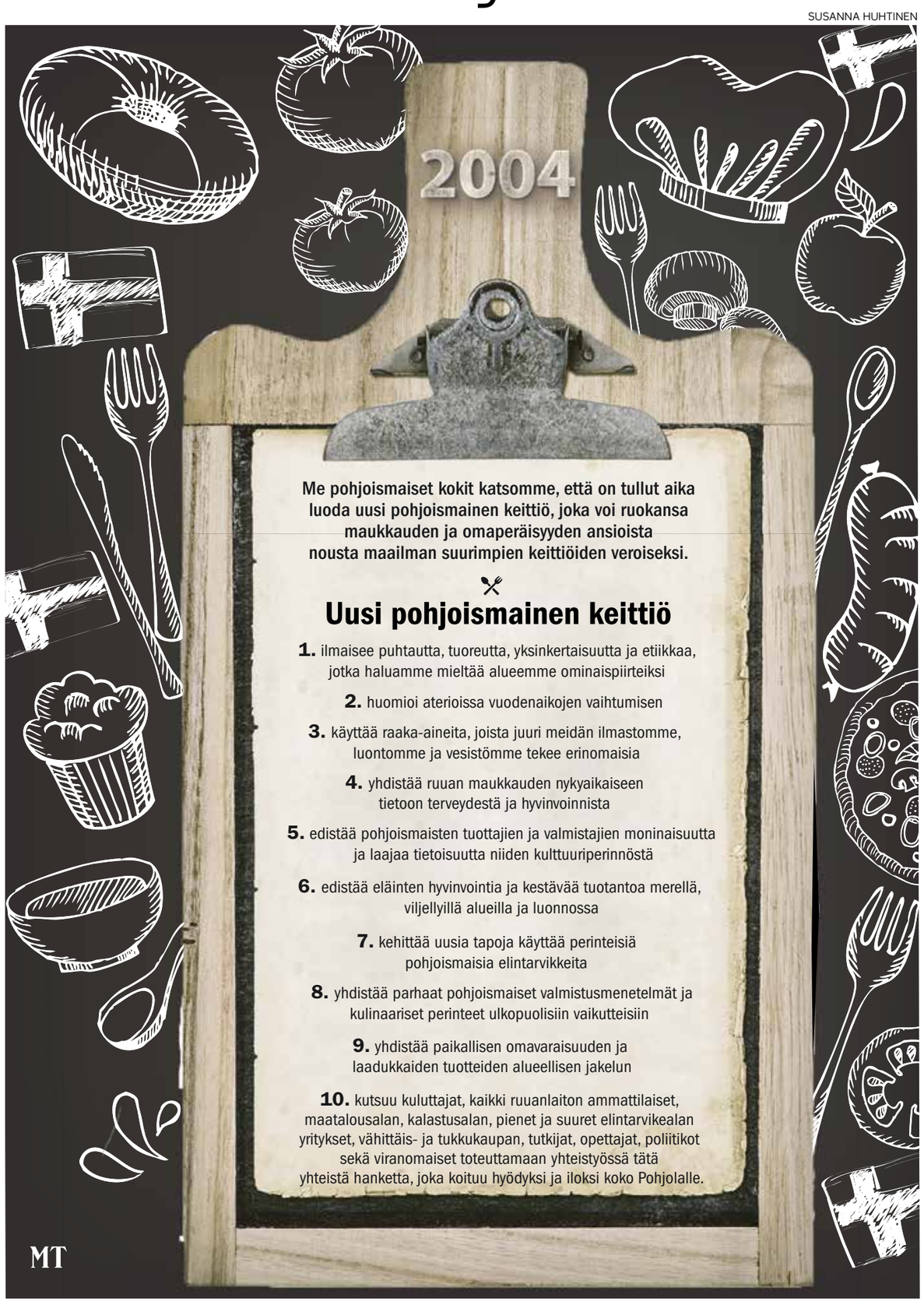

Norja vie uutta perunaa

Välimäen mukaan myös norjalaiset alkoivat miettiä vahvuuksiaan ja maa ohitti suuruudessa Suomen lohentuottajamaana.

”Minäkin työskentelin Saksan Kölnissä, ja sinne tuli norjalaista lohta Norjan lippu kiduksissa kiinni. Se oli merkki lohen aitoudesta.”

Välimäen mukaan moni ei Suomessa tiedä, että toinen Norjan suuri vientituote Euroopassa ovat uudet perunat.

”Ne eivät vedä vertoja suomalaisille, mutta me olemme onnellisia, kun saamme niitä torilta.”

Yhteistä Tanskalle ja Norjalle on valtion panostus: se on suurta.

”Minutkin kutsuttiin edellisen hallituksen aikana kertomaan, kuinka saada suomalainen ruokavienti vauhtiin. Ministerillä oli aikaa 20 minuuttia ja virkamies sanoi heti kättelyssä, että rahaa ei sitten ole. Kysyin, että mitäs me täällä sitten istuskelemme”, Välimäki kertoo.

Niinpä Tanska, Norja ja Ruotsi myyvät maataloutensa antimia maailmalla, mutta Suomi ei. Pohjoismainen yhteistyökään ei vedä, koska muut pärjäävät hyvin ja ainoastaan Suomi tarvitsisi vetoapua. Muut maat eivät sen sijaan tarvitse Suomea.

Me emme osaa myydä

Välimäen mukaan Suomella olisi mahdollisuuksia, mutta niitä ei nähdä eikä osata käyttää.

”Marja-alan yrittäjäystäväni saisi myytyä kaikki mustikat, mitä metsissä on, mutta sinne ne mätänevät. Kaikki marjajalosteet ovat täysin käyttämätöntä potentiaalia.”

Välimäki muistelee myös sitä, kuinka suomalaiset naureskelivat takavuosina vuoden turhakkeelle, pullovedelle. Nyt koko maailma juo sitä ja toiset tekevät bisnestä.

Välimäki mainitsee esimerkkinä Vitamin waterin: se on käytännössä laimennettua marjamehua mutta myös maailmanluokan bisnes.

”Arvostan elävää suomalaista maaseutua ja maataloustuotantoa. Siellä on järjettömän hienoa potentiaalia, mutta me vain emme osaa myydä sitä.”

Potentiaalia olisi paitsi marjoissa ja perunoissa myös esimerkiksi parsassa, jota Itä-Suomessa viljeltiin ennen laajastikin.

”Markkinointiin tarvitaan tehokkuutta. Ei riitä, että myydään messuilla vähän Hilja-mummon lusikkaleipiä. Tuote ei saa olla puolivillainen vaan valmis ja loppuun asti mietitty, tarinan kanssa – vaikka niitä lusikkaleipiä.”

Ainutlaatuinen myy, kuten 1930-luvulta juurensa säilyttänyt leipä Pariisissa.

”Sitä leivotaan yhdessä näytösleipomossa keskellä kaupunkia ja massatuotantona neljässä jättileipomossa Pariisin ulkopuolella, mutta se on kallista, 20 euroa kilolta.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

JAANA KANKAANPÄÄ

TUUKKA KOSKI

Hans Välimäen mielestä esimerkiksi suomalaisessa parsassa olisi rutkasti vientipotentiaalia.

Tanska käyttää ruokavientiin kehitysapurahaa

Legon tuntevat kaikki, mutta Tanska näkyy maailmalla monilla muillakin tuotemerkeillä Suomea paremmin. Osin näkyvyys johtuu yksinkertaisesti rahasta.

Tanskalla on vientiapuna ulkoministeriön alainen kauppaneuvosto, joka rahoittaa ja auttaa yrityksiä kansainvälistymään. Sillä on verkosto maailmalla usein suurlähetystöjen yhteydessä, ja se laskuttaa antamastaan avusta. Menoista neljännes tulee kattaa palvelumaksuilla eli käytännössä yritysten auttamisella.

”Yritykset voivat hakea rahallista tukea jopa puolet kuluista esimerkiksi messutapahtumaa varten”, kertoo tuottaja- ja neuvontajärjestö Landbrug & Fødevarerin kauppaosaston päällikkö **Kenneth Lindharth Madsen**.

Kehitysmaihin menijöille yläraja on 75 prosenttia. Ehtona on, että mukana on vähintään viisi hakijaa, ja että viidennes on pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

MTK tekee raha-anomuksen

Apuhakemuksen täyttää Tanskan MTK:n työntekijä eli Lindharth Madsen. Vientiponnisteluihin on tarjolla noin kuusi miljoonaa euroa vuosittain. Tanskalaista luovuutta osoittaa se, että osa tästä summasta voidaan ottaa kehitysavun määrärahoista, jos vientiretken kohdemaana on kehitysmaa.

Rahoilla ei tarvitse mennä messuille tai tehdä perinteistä kehitysyhteistyötä, vaan niillä voi esimerkiksi tavata paikallisia kansalaisjärjestöjä tai auttaa tanskalaista sikafirmaa investoimaan Afrikkaan.

Riittää, jos se palkkaa työvoimaa paikan päältä ja antaa sillä tavoin koulutusta paikallisille.

Tanska on perinteisesti komeillut korkealla kehitysavun antajana. Kun länsimainen tavoite on käyttää 0,7 prosenttia kansantuotteesta avustamiseen, Tanskalla luku on 0,86 ja Suomella 0,55. Tanskan määrä tarkoittaa paria miljardia euroa.

Ruokalähettiläitä maailmalla

Vientiavustusten lisäksi Tanskan valtio panostaa vahvaan palkatun väen verkostoon maailmalla sekä markkinointiin.

Tanskalla on maailmalla suurlähetystöjen ja kaupallisten edustustojen ohella erityisiä ”ruokasuurlähettiläitä” Washingtonissa, Pekingissä, Tokiossa, Soulissa, Kuala Lumpurissa ja uusimpana Nigerian Lagosissa. Vietävänä on ennen kaikkea possua, nautaa ja maitojalosteita.

Tanska panostaa ruokavientiin paljon, sillä ruuan, muiden maataloustuotteiden ja -tekniikan osuus maan kokonaisviennistä on neljännes. Siksi ulkoministeriöön on palkattu henkilö vahtimaan, että maatalousministeriön edut turvataan vientitoimissa. Yhteistyö myös maatalouden edunvalvonnan ja neuvonnan suuntaan on tiivis.

Vapaakauppasopimusten myötä Tanska haluaa lisää maatalousvientiä Japaniin ja maitotuotteitaan Kanadaan, mutta vastustaa naudan- ja sianlihan tuontia USA:sta ja Kanadasta.

”Tuotanto on siellä niin massiivista, ettei kilpailu ole reilua. Tuottajajärjestönä emme vastusta gmo-aineksia rehussa tai ruuassa, sillä kuluttaja voi valita”, Lindharth Madsen sanoo.

Edes eläintaudin pelko ei tärvele Tanskan vientiä. ”Se vaikuttaa lähinnä Ruotsiin. Pahinta on jonkun markkinan sulkeutuminen kokonaan.”

Japanissa tarina on tärkeä

Tuoreimpia onnistumisia on nautatuotteiden viennin avautuminen Filippiineille bse:n aiheuttaman tauon jälkeen. Myös toiveet Japanin suuntaan ovat korkealla.

Kaava on tehokas: ensin vakuutetaan viranomaiset, sitten käydään läpi poliitikkoja, yrityksiä ja mediaa järjestämällä seminaareja ja esittelyitä esimerkiksi suurlähetystössä tai osallistumalla messuille.

”Sen tanskalaiset osaavat: he eivät tosiaankaan ole vaatimattomia vaan osaavat rummuttaa, olla positiivisia ja aina maailman parhaita”, sanoo ministerineuvos **Tito Gronow** Suomen Kööpenhaminan-suurlähetystöstä.

Seuraavina valloituskohteina lienevät cleantech ja terveyspalvelut, joista Suomikin havittelee uutta vientinousua.

Tanskan vientiä auttavat raha ja kuningashuone: on eri asia tehdä vientimatkoja kuninkaallisen kuin ulkomaankauppaministerin seurassa. Prinsessoja meillä ei ole, ja rahakin on tiukassa.

EIJA MANSIKKAMÄKI